

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr E. T. v. d. Born, Helpman (Gron.); Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Zevenhoven; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr D. van Dijk, Groningen; Dr K. Fernhout, Baarn; Dr W. H. Gispens, Delft; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; A. Janse, Biggkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr E. D. Kraai, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr J. v. d. Linden, Tzum; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Drs Joh. Luijcknaar Francken, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; D. Stroot, Bussum; J. Strikwerda, Dokkum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa.; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr C. Veenhof, Harkstede; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Jan Zwart, Zaandam.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goea.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Huwelijk en Oginisme. II — Uit de Schrift: De Naam van Jezus in de betooverde wereld (Hand. 8:12, 13). — Kerkelijk Leven: De navolging van Christus. Een indruk van Dr A. C. Heij. — Geestelijke Adviezen: Verdooving van stervenden. — Pop. Wet. Schetsen: Geloofsgenezingen in Moettlingen? III. — Literatuur en Kunst: „Bartje”. — Het Boek van de Week: Het Anti-Semietisme van Rosenberg. II. — Stemmen uit onze Kerken. — Persschouw. — Boekbespreking. — Correspondentie. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Huwelijk en Oginisme.

II.

Men zou evenwel de vurige verdedigers en aanhangers van het Oginisme te kort doen, wanneer men hen zou verdenken van kinderbeperking in dezelfde mate als dat bij de Neo-Malthusianen het geval is. Wanneer periodieke onthouding wordt toegepast uit lichtzinnigheid of uit onedele en verkeerde motieven, wordt dit door hen evenzeer absoluut veroordeeld. Aan den anderen kant echter nemen zij de indicaties wel heel ruim. Oeconomische en sociale moeilijkheden b.v. zijn voor hen reeds voldoende om den redelijken mensch zich te doen afvragen of hij, zonder tegen Gods bestel te handelen en zijn huwelijk te schaden, zich niet beperken moet in de uitbreiding van zijn gezin. Men ziet, bij deze voorstelling van zaken naderen de voorstanders van periodieke onthouding bedenkelijk dicht het standpunt der Neo-Malthusianen.

Hieruit volgt, dat het doel van het Oginisme, kinderbeperking in den ruimen zin van het woord, zonder meer is af te keuren. Alleen in zeer bijzondere gevallen, hierboven genoemd, zou het eventueel op zijn plaats zijn.

Wat dan in de tweede plaats het middel aangaat, zoo lijkt dit op zichzelf heel onschuldig. Immers de huwelijksdaad verloopt hier geheel natuurlijk, in tegenstelling tot de op Neo-Malthusianische wijze uitgeoefende samenleving. Daar toch wordt aan de huwelijksdaad de natuurlijke ordening ontnomen; zij wordt immers opzettelijk zóó gesteld, dat juist door de wijze, waarop zij gesteld wordt, bevruchting onmogelijk wordt. Bij de methode Ogino-Smulders echter wordt de huwelijksdaad in zich goed gesteld, zóó n.l. dat, wat de daad zelve betreft, bevruchting mogelijk ware. Dat de bevruchting niet volgt, ligt niet aan de wijze, waarop de daad wordt uitgeoefend, maar aan het buiten de huwelijksdaad liggende feit, dat er geen bevruchtbare eicel aanwezig is.

En toch is het hier juist, waar o.i. de schoen wringt. Het middel is wel, op zichzelf genomen, volkomen onschuldig, maar de intentie deugt niet, omdat met opzet een tijd wordt gekozen, waarin bevruchting praktisch onmogelijk is. Zoodra men de huwelijksdaad zóó stelt, dat verweken van nakomelingschap praktisch onmogelijk is, komt men in conflict met de zedelee, daar de daad in dit geval wordt beroofd van haar natuurlijke ordening. Immers al heeft de huwelijksdaad een belangrijke secundaire beteekenis in den zin van bevestiging der echtelijke liefde, niet vergeten mag worden, dat haar primaire doel gelegen is in de voortplanting van het geslacht. Deze twee doeleinden der huwelijksdaad behooren onlosmakelijk bij elkaar. Blijkens Gen. 2:18 en 1:28 zijn ze van den beginne door God saamgevoegd. Bij het ondernemen van de huwelijksdaad is de mensch als het ware in tegenwoordigheid van den oorsprong des levens. Daarom is het scheiden van deze twee factoren in de huwelijksdaad een schei-

ding van de natuurlijke wetten Gods en daarom ongehoorzaamheid aan Zijn geboden. Wie het biologische doel in de samenleving uitschakelt, hetzij rechtstreeks door praeventieve middelen, hetzij indirect door periodieke onthouding, begaat een zonde tegen de natuur en komt in strijd met den wil van God.

Het is wel merkwaardig, dat sommige voorstanders van deze methode zich, wat het ethisch geoorloofd zijn betreft, meenen te mogen beroepen op één van de Mozaïsche wetten. In Leviticus 15 en 18 n.l. lezen wij, dat het een man verboden was zijn vrouw te naderen tijdens de menstruatie en wel 7 dagen lang. Men moet wel een heel oppervlakkige bijbellezer en bijbeluitlegger wezen om in deze ceremoniële hygiënepw op het geslachtsleven, waarin tot op zekere hoogte inderdaad sprake is van periodieke onthouding, een gelijkenis te zien met de nieuwe methode van Ogino-Knaus. Immers de strekking van deze Goddelijke wet was in de eerste plaats van godsdienstig-symbolischen aard, terwijl daarnaast deze maatregel ook een zuiver hygiënische beteekenis had. Bovendien werd hierdoor matiging in den sexueelen omgang en alzoo zedelijke zelfbeheersching aangekweekt. Een gansch ander doel heeft echter de periodieke onthouding in het huwelijk volgens de methode Ogino-Knaus-Smulders. Hierbij is de opzet voorkoming van zwangerschap en neemt men de zedelijke zelfbeheersching, welke onvermijdelijk daarbij behoort, als een noodzakelijk kwaad op den koop toe. Noch in de tijden, waarop onthouding moet worden toegepast, noch in het doel van beide voorschriften is ook maar de geringste overeenkomst te ontdekken. Een beroep op de Heilige Schrift in zake het Oginisme is dan ook onhoudbaar.

Uit deze beschouwing volgt, dat zoowel bij de geboorteregeling in 't algemeen als in de zeer bijzondere, op zichzelf staande, gevallen van geboortebepierking, alleen gebruik mag gemaakt worden van absolute onthouding. Want al zou hier het doel van de periodieke onthouding, geboortebepierking, op zichzelf niet zondig zijn, het middel is en blijft een scheiding maken tusschen het tweerlei doel, dat aan de huwelijksdaad kan toegekend worden.

Met deze conclusie is tevens de vraag, in den aanvang van ons artikel gesteld, n.l. of periodieke onthouding in het huwelijk den Christenen geoorloofd is, in ontkennenden zin beantwoord.

De hieruit voortvloeiende eisch van absolute onthouding, in gevallen, waarin er werkelijk een geldige reden is om het aantal kinderen te beperken, schijnt evenwel niet in overeenstemming te zijn met de behoeften van den tegenwoordigen tijd, althans het stereotiepe antwoord op deze uitspraak is altijd weer: gemakkelijk om te zeggen, maar praktisch onuitvoerbaar. Twee opmerkingen, ten besluite van dit artikel, mogen ons hierover nog veroorloofd zijn.

Vooreerst is het niet heelemaal waar, dat zelfbeheersching, een als uitzondering te aanvaarden mogelijkheid, op dit punt een te gewelddadige ontkenning van de menschelijke natuur zou zijn. Met Velthuisen⁶⁾ zijn wij het volkomen eens, dat Paulus recht had, toen hij aan alle geloovigen, en niet alleen in uitzonderingsgevallen, den eisch stelde, „dat dan de zonde niet heersche in uw sterfelijk lichaam, om haar te gehoorzamen in de begeerlijkheden van dat lichaam”, en dat de macht der genade grooter is dan de macht der zonde. (Rom. 6:11-14). Indien de liefde van Christus ons beheerscht, dan zal die liefde ons de overwinning schenken over al wat daarmede in strijd is en kracht tot zelfverloochening.

In de tweede plaats, wanneer de eisch tot voortdurende onthouding te zwaar is en deze tot ver-

zoeking zou worden, dan kan het zelfs dure plicht worden de onthouding op te geven en te aanvaarden de normale samenleving met al haar gevolgen, daarbij de uitkomsten vertrouwend en geloovig aan God overlatend. O.i. mag ook in dergelijke gevallen nooit gebruik worden gemaakt van anti-conceptionele middelen, welken raad b.v. nog onlangs Dr Bult gaf in de bekende drie rapporten aan de Classis 's-Gravenhage van de Geref. Kerken in zake huwelijk en geboortebepierking. Immers het is niet waar, dat deze handeling met het Neo-Malthusianische stelsel niets heeft uit te staan, alleen om het feit, dat de wensch naar het uitblijven der bevruchting in dit bijzondere geval niets onzedelijks heeft. Al is dit laatste juist, men heeft dan nog altijd te doen met een Neo-Malthusianisch middel. En deze middelen zijn en blijven tegennatuurlijk, kunnen nooit door het doel geheiligd worden en moeten immer en altijd als contrabande gebrandmerkt worden. Wel ligt er, zoo zegt Lammerts van Bueren⁷⁾, in de toepassing der Neo-Malthusianische middelen een weg ter voorkoming van erger kwaad. Maar, zoo laat hij er op volgen, „ook dan kan het kwade niet in bescherming genomen worden, wanneer het daartoe dienen moet, dat het goede er uit voortkomt”.

Ook hier geldt het woord van Salomo, door hem in een ander verband gebezigd: „Zal iemand vuur in zijn bezem nemen, dat zijne kleederen niet verbrand worden? Zal iemand op kolen gaan, dat zijne voeten niet branden?” (Spr. 6:27 en 28).

Moge daarom ons Christelijk volksdeel zich nu en in de toekomst verre houden van deze Neo-Malthusianische practijken!

Dr A. C. DROGENDIJK.

⁷⁾ J. Lammerts van Bueren: Het Nieuw-Malthusianisme en de Christelijke zedelee.

UIT DE SCHRIFT

De Naam van Jezus in de betooverde wereld.

Maar toen zij Filippus geloofden, die het evangelie van het Koninkrijk Gods en (van) den naam van Jezus Christus verkondigde, werden zij gedoopt, beide, mannen en vrouwen. En Simon geloofde ook zelf en gedoopt zijnde, bleef gedurig bij Filippus. Hand. 8:12, 13.

De verkondiging door Filippus van het koninkrijk Gods en van den Naam van Jezus heeft bij de Samaritanen den geweldigen invloed gebroken, dien Simon de tovenaars op de geesten bezat.

De tovenaars is in die werelden en in dien tijd een bekende en gaarne geziene figuur. Voor genezing van ziekten en kwalen, verandering der weersgesteldheid, om een beschermgeest te verkrijgen, om zich te beschutten voor de kwade gevolgen van het „booze oog” of om deze gevolgen teniet te doen, voor de zaken der liefde, om vijanden te vervloeken en hen te overwinnen, om droomen te verklaren en in al die andere gevallen, waarin de mensch zijn onmacht niet verkroppen kan tegenover den samenloop van machtiger factoren, riep men de hulp van den tovenaars in. En door middel van de allerwonderlijkste dingen, toovergraan en tooverdrank, den tooverring, wierook, hars, muizen, kevers, dierlijk vet, zout, uien, knoflook, water, vuur en knevels werden de menschen in hun moeilijkheden door den tovenaars geholpen.

Onder de Samaritanen heeft Simon met zijn tooverrijen de massa betooverd. Hij heeft zijn publiek in extase gebracht. „Hun zinnen verrukt”. Hij was meer dan een alledaagsche tovenaars. Hij stelde zichzelf absoluut in het middelpunt

⁶⁾ Zie: De Getuige, Oct. 1934.